

Додаток 2
до Типової освітньої програми для 1-4 класів
закладів загальної середньої освіти

**Типовий навчальний план
для 1–4 класів закладів загальної середньої освіти з навчанням українською мовою**

Пояснювальна записка

Сума годин на вивчення всіх освітніх галузей не повинна перевищувати загальнорічної кількості навчальних годин, що фінансуються з бюджету (без урахування поділу на групи), визначеної базовим навчальним планом початкової освіти, із дотриманням вимог гранично допустимого річного навчального навантаження.

У закладах загальної середньої освіти запроваджуються як галузеві, так і міжгалузеві інтегровані курси, формування змісту яких здійснюється шляхом упорядкування в логічній послідовності результатів навчання однієї або кількох освітніх галузей. Навчальні предмети та інтегровані курси вивчають за модельними навчальними програмами, які отримали гриф «Рекомендовано Міністерством освіти і науки України», або за навчальними програмами, створеними на основі відповідних модельних навчальних програм і затвердженими педагогічною радою, або навчальними програмами, які отримали гриф «Схвалено для використання в освітньому процесі». Вимоги до модельних навчальних і навчальних програм визначено в додатку 4 до цієї Типової освітньої програми.

Уроки з фізичної культури, відповідно до абзацу п'ятого статті 26 Закону України «Про фізичну культуру і спорт», є обов'язковими і проводяться не менше трьох разів на тиждень, що відображається в навчальному плані закладу освіти для кожного класу. Години, передбачені для фізичної культури, не враховують під час визначення гранично допустимого навчального навантаження.

У мовно-літературній освітній галузі для 1–4 класів може бути обрано такі варіанти поєднання освітніх компонентів:
варіант 1 – українська мова та читання (інтегрований курс), іноземна мова;
варіант 2 – українська мова, читання, іноземна мова.

У мистецькій освітній галузі для 1–4 класів може бути обрано такі варіанти поєднання освітніх компонентів:
варіант 1 – мистецтво (інтегрований курс);
варіант 2 – образотворче мистецтво, музичне мистецтво.

Розподіл годин між предметами українська мова та читання здійснюється закладом освіти самостійно в межах визначеного типовим навчальним планом обсягу.

Інформатична освітня галузь у 1 класі реалізується в межах інтегрованого курсу «Я досліджую світ», а в 2–4 класах як окремий навчальний предмет.

Інтегрований курс «Я досліджую світ» реалізується через поєднання результатів навчання таких освітніх галузей для 1-го класу: мовно-літературна, математична, природнича, технологічна та інформатична, соціальна і здоров'язбережувальна, громадянська та історична освітні галузі, для 2–4 класів: мовно-літературна, математична, природнича, технологічна, соціальна і здоров'язбережувальна, громадянська та історична освітні галузі. Результати навчання природничої, технологічної, соціальної і здоров'язбережувальної, громадянської та історичної освітніх галузей відповідно до п. 28 Державного стандарту, реалізуються винятково в курсі «Я досліджую світ».

Години, визначені в типовому навчальному плані для вивчення предметів освітніх галузей, курсів за вибором, проведення індивідуальних консультацій та групових занять, заклад освіти розподіляє самостійно і фіксує в навчальному плані.

Освітня галузь	Навчальні предмети / інтегровані курси	Кількість годин навчального навантаження			
		1-й клас	2-й клас	3-й клас	4-й клас
1	2	3	4	5	6
МОВ	Українська мова та читання (інтегрований курс)	6	6	6	6
	АБО				
	Українська мова				
	Читання				
ІНО	Іноземна мова	2	3	3	3
МАО	Математика	4	4	5	5

1	2	3	4	5	6
МОВ	Я досліджую світ (інтегрований курс)	5	5	5	5
МАО					
ПРО					
СЗО					
ГЮ					
ТЕО					
ІФО	Інформатика	2	1	1	1
МИО	Мистецтво (інтегрований курс)		2	2	2
	АБО				
	Образотворче мистецтво				
	Музичне мистецтво				
ФІО	Фізична культура	3	3	3	3
Години навчального навантаження, що фінансуються з бюджету і призначені для перерозподілу між навчальними предметами / інтегрованими курсами освітніх галузей, курсів за вибором, проєктної діяльності, проведення індивідуальних консультацій і групових занять, зокрема з подолання освітніх втрат		1	1	1	1
Загальнорічна кількість навчальних годин, що фінансуються з бюджету (без урахування поділу на групи)		23	25	26	26
Гранично допустиме тижневе / річне навчальне навантаження здобувача освіти		20	22	23	23

**Типовий навчальний план
для 1-4 класів закладів загальної середньої освіти з навчанням мовою корінного народу або національної
меншини поряд з державною мовою чи з навчанням українською мовою та вивченням мови корінного народу
або національної меншини**

Пояснювальна записка

Сума годин на вивчення всіх освітніх галузей не повинна перевищувати загальнорічної кількості навчальних годин, що фінансуються з бюджету (без урахування поділу на групи), визначеної базовим навчальним планом початкової освіти, із дотриманням вимог гранично допустимого річного навчального навантаження.

У закладах загальної середньої освіти запроваджуються як галузеві, так і міжгалузеві інтегровані курси, формування змісту яких здійснюється шляхом упорядкування в логічній послідовності результатів навчання однієї або кількох освітніх галузей. Навчальні предмети та інтегровані курси вивчають за модельними навчальними програмами, які отримали гриф «Рекомендовано Міністерством освіти і науки України», або за навчальними програмами, створеними на основі відповідних модельних навчальних програм і затвердженими педагогічною радою, або навчальними програмами, які отримали гриф «Схвалено для використання в освітньому процесі». Вимоги до модельних навчальних і навчальних програм визначено в додатку 4 до цієї Типової освітньої програми.

Уроки з фізичної культури, відповідно до абзацу п'ятого статті 26 Закону України «Про фізичну культуру і спорт», є обов'язковими і проводяться не менше трьох разів на тиждень, що відображається в навчальному плані закладу освіти для кожного класу. Години, передбачені для фізичної культури, не враховують під час визначення гранично допустимого навчального навантаження.

У мовно-літературній освітній галузі для 1–4 класів може бути обрано такі варіанти поєднання освітніх компонентів:
варіант 1 – інтегрований курс української мови та читання для класів (груп) з навчанням мовою корінного народу або національної меншини, інтегрований курс мови та читання мовою корінного народу або національної меншини (відповідно до переліку модельних навчальних програм з указівкою на вибір певної мови національної меншини або корінного народу) та іноземна мова;

варіант 2 – українська мова для класів (груп) з навчанням мовою корінного народу або національної меншини; читання для класів (груп) з навчанням мовою корінного народу або національної меншини; інтегрований курс мови та читання мовою корінного народу або національної меншини (відповідно до переліку модельних навчальних програм з указівкою на вибір певної мови національної меншини або корінного народу) та іноземна мова.

Розподіл годин навчального навантаження між предметами українська мова та читання, між інтегрованим курсом мови та читання / мовою корінного народу або національної меншини та іноземною мовою здійснюється закладом освіти самостійно в межах визначеного типовим навчальним планом обсягу, що відображається в навчальному плані.

У мистецькій освітній галузі для 1–4 класів може бути обрано такі варіанти поєднання освітніх компонентів:

варіант 1 – мистецтво (інтегрований курс);

варіант 2 – образотворче мистецтво, музичне мистецтво.

Інформатична освітня галузь у 1 класі реалізується в межах інтегрованого курсу «Я досліджую світ», а в 2–4 класах як окремий навчальний предмет.

Інтегрований курс «Я досліджую світ» реалізується через поєднання результатів навчання таких освітніх галузей для 1 класу: мовно-літературна, математична, природнича, технологічна та інформатична, соціальна і здоров'язбережувальна, громадянська та історична освітні галузі, для 2–4 класів: мовно-літературна, математична, природнича, технологічна, соціальна і здоров'язбережувальна, громадянська та історична освітні галузі. Результати навчання природничої, технологічної, соціальної і здоров'язбережувальної, громадянської та історичної освітніх галузей відповідно до п. 28 Державного стандарту, реалізуються винятково в курсі «Я досліджую світ».

Години, визначені в типовому навчальному плані для вивчення предметів освітніх галузей, курсів за вибором, проведення індивідуальних консультацій та групових занять, заклад освіти розподіляє самостійно і фіксує в навчальному плані.

Освітня галузь	Навчальні предмети / інтегровані курси	Кількість годин навчального навантаження			
		1-й клас	2-й клас	3-й клас	4-й клас
1	2	3	4	5	6
МОВ	Українська мова та читання для класів (груп) з навчанням мовою корінного народу або національної меншини* (інтегрований курс)	5	5	5	5
	АБО				
	Українська мова для класів (груп) з навчанням мовою корінного народу або національної меншини				
	Читання для класів (груп) з навчанням мовою корінного народу або національної меншини				
ІНО	Іноземна мова	5	5	5	5
РМЛ	Мова та читання** (інтегрований курс)				
МАО	Математика	4	4	4	4
МОВ	Я досліджую світ (інтегрований курс)	4	5	5	5
РМЛ					
МАО					
ПРО					
СЗО					
ГЮ					
ТЕО					
ІФО	Інформатика		1	1	1
МИО	Мистецтво (інтегрований курс)	2	2	2	2
	АБО				
	Образотворче мистецтво				
	Музичне мистецтво				

1	2	3	4	5	6
ФІО	Фізична культура	3	3	3	3
Години навчального навантаження, що фінансуються з бюджету і призначені для перерозподілу між навчальними предметами / інтегрованими курсами освітніх галузей, курсів за вибором, проєктної діяльності, проведення індивідуальних консультацій і групових занять, зокрема з подолання освітніх втрат		-	-	1	1
Загальнорічна кількість навчальних годин, що фінансуються з бюджету (без урахування поділу на групи)		23	25	26	26
Гранично допустиме тижневе/річне навчальне навантаження здобувача освіти		20	22	23	23

** Назва інтегрованого курсу може бути уточнена відповідно до переліку модельних навчальних програм з указівкою на вибір певної мови національної меншини або корінного народу (див. Додаток 3).

Типовий навчальний план
для 1–4 класів з навчанням українською мовою спеціальних закладів загальної середньої освіти /
спеціальних класів закладів загальної середньої освіти для дітей з функціональними сенсорними труднощами,
зумовленими обмеженням слухової функції, які потребують другого–п'ятого рівня підтримки в закладах освіти

Пояснювальна записка

Сума годин на вивчення всіх освітніх галузей не повинна перевищувати загальнорічної кількості навчальних годин, що фінансуються з бюджету (без урахування поділу на групи), визначеної базовим навчальним планом початкової освіти, із дотриманням вимог гранично допустимого річного навчального навантаження.

У закладах загальної середньої освіти запроваджуються як галузеві, так і міжгалузеві інтегровані курси, формування змісту яких здійснюється шляхом упорядкування в логічній послідовності результатів навчання однієї або кількох освітніх галузей. Навчальні предмети та інтегровані курси вивчають за модельними навчальними програмами, які отримали гриф «Рекомендовано Міністерством освіти і науки України», або за навчальними програмами, створеними на основі відповідних модельних навчальних програм і затвердженими педагогічною радою, або навчальними програмами, які отримали гриф «Схвалено для використання в освітньому процесі». Вимоги до модельних навчальних і навчальних програм визначено в додатку 4 до цієї Типової освітньої програми.

У мовно-літературній освітній галузі для 1–4 класів може бути обрано такі варіанти поєднання освітніх компонентів: варіант 1 – українська мова та читання (інтегрований курс), українська жестова мова, іноземна мова, іноземна жестова мова;

варіант 2 – українська мова, читання, українська жестова мова, іноземна мова, іноземна жестова мова.

Розподіл годин навчального навантаження між предметами українська мова та читання; між іноземною мовою та іноземною жестовою мовою здійснюється закладом освіти самостійно в межах визначеного типовим навчальним планом обсягу.

Вивчення іноземної жестової мови здійснюється за умови наявності в закладі освіти відповідного фахівця.

Інформатична освітня галузь у 1 класі реалізується в межах інтегрованого курсу «Я досліджую світ», а в 2–4 класах як окремий навчальний предмет.

Інтегрований курс «Я досліджую світ» реалізується через поєднання результатів навчання таких освітніх галузей для 1 класу: мовно-літературна, математична, природнича, технологічна, інформатична, соціальна і здоров'язбережувальна, громадянська та історична освітні галузі, для 2–4 класів: мовно-літературна, математична, природнича, технологічна, соціальна і здоров'язбережувальна, громадянська та історична освітні галузі. Результати навчання природничої, технологічної, соціальної і здоров'язбережувальної, громадянської та історичної освітніх галузей відповідно до п. 28 Державного стандарту, реалізуються винятково в курсі «Я досліджую світ».

Розподіл навчальних годин між компонентами інтегрованого курсу мистецтво здійснюється закладом освіти самостійно в межах визначеного типовим навчальним планом обсягу.

Години, визначені в типовому навчальному плані для вивчення предметів освітніх галузей, курсів за вибором, проведення індивідуальних консультацій і групових занять, заклад освіти розподіляє самостійно і фіксує в навчальному плані.

Уроки з фізичної культури, відповідно до абзацу п'ятого статті 26 Закону України «Про фізичну культуру і спорт», є обов'язковими і проводяться не менше трьох разів на тиждень, що відображається в навчальному плані закладу освіти для кожного класу. Години, передбачені для фізичної культури, не враховують під час визначення гранично допустимого навчального навантаження.

Корекційно-розвиткова робота здійснюється як комплексна підтримка розвитку дитини з особливими освітніми потребами та передбачає систему заходів супроводження такої особи у процесі навчання, спрямованих на корекцію порушень шляхом розвитку особистості, її пізнавальної діяльності, емоційно-вольової сфери, мовлення тощо.

Організація комплексної підтримки розвитку дитини охоплює такі складники:

- для дітей з функціональними сенсорними труднощами, зумовленими обмеженням слухової функції, які потребують другого, третього рівня підтримки в закладах освіти: 1) сенсорний та комунікативно-мовленнєвий розвиток; 2) руховий розвиток та/або ритміка;

- для дітей з функціональними сенсорними труднощами, зумовленими обмеженням слухової функції, які потребують четвертого, п'ятого рівня підтримки в закладах освіти: 1) сенсорний та комунікативно-мовленнєвий розвиток; 2) руховий розвиток та/або ритміка та/або соціально-побутове орієнтування.

Напрями корекційно-розвиткової роботи в межах кожного складника та кількість годин на кожен напрям заклад освіти визначає самостійно в межах діапазону годин, визначеного типовою освітньою програмою.

Освітня галузь	Навчальні предмети / інтегровані курси	Кількість годин навчального навантаження			
		1-й клас	2-й клас	3-й клас	4-й клас
1	2	3	4	5	6
МОВ	Українська мова та читання (інтегрований курс)	6	6	6	6
	АБО				
	Українська мова				
	Читання				
УЖМ	Українська жестова мова	2	2	2	2
ІНО	Іноземна мова	1	2	2	2
ІЖМ	Іноземна жестова мова				
МАО	Математика	4	4	4	4
МОВ	Я досліджую світ (інтегрований курс)	4	4	4	4
УЖМ					
МАО					
ПРО					
СЗО					
ГЮ					
ТЕО					
ІФО					
ІФО	Інформатика		1	1	1
МИО	Мистецтво (інтегрований курс)	2	2	2	2
ФЮ	Фізична культура	3	3	3	3

1	2	3	4	5	6
Корекційно-розвиткова робота:	Сенсорний та комунікативно-мовленнєвий розвиток*	16	16	16	16
	Руховий розвиток*	2	2	2	2
	Ритміка*				
	Сенсорний та комунікативно-мовленнєвий розвиток**	13	13	13	13
	Руховий розвиток**	3	3	3	3
	Ритміка**				
	Соціально-побутове орієнтування**				
Години навчального навантаження, що фінансуються з бюджету і призначені для перерозподілу між навчальними предметами / інтегрованими курсами освітніх галузей, курсів за вибором, проєктної діяльності, проведення індивідуальних консультацій і групових занять, зокрема з подолання освітніх втрат		1	-	1	1
Загальнорічна кількість навчальних годин, що фінансуються з бюджету (без урахування поділу на групи)		23	24	25	25
Гранично допустиме тижневе / річне навчальне навантаження здобувача освіти		20	21	22	22

* Для дітей з функціональними сенсорними труднощами, зумовленими обмеженням слухової функції, які потребують другого, третього рівня підтримки

** Для дітей з функціональними сенсорними труднощами, зумовленими обмеженням слухової функції, які потребують четвертого, п'ятого рівня підтримки

**Типовий навчальний план
для 1–4 класів з навчанням мовою корінного народу або національної меншини
спеціальних закладів загальної середньої освіти / спеціальних класів закладів загальної середньої освіти
для дітей з функціональними сенсорними труднощами, зумовленими обмеженням слухової функції,
які потребують другого–п'ятого рівня підтримки в закладах освіти**

Пояснювальна записка

Сума годин на вивчення всіх освітніх галузей не повинна перевищувати загальнорічної кількості навчальних годин, що фінансуються з бюджету (без урахування поділу на групи), визначеної базовим навчальним планом початкової освіти, із дотриманням вимог гранично допустимого річного навчального навантаження.

У закладах загальної середньої освіти запроваджуються як галузеві, так і міжгалузеві інтегровані курси, формування змісту яких здійснюється шляхом упорядкування в логічній послідовності результатів навчання однієї або кількох освітніх галузей. Навчальні предмети та інтегровані курси вивчають за модельними навчальними програмами, які отримали гриф «Рекомендовано Міністерством освіти і науки України», або за навчальними програмами, створеними на основі відповідних модельних навчальних програм і затвердженими педагогічною радою, або навчальними програмами, які отримали гриф «Схвалено для використання в освітньому процесі». Вимоги до модельних навчальних і навчальних програм визначено в додатку 4 до цієї Типової освітньої програми.

У мовно-літературній освітній галузі для 1–4 класів може бути обрано такі варіанти поєднання освітніх компонентів:
варіант 1 – українська мова та читання для класів (груп) з навчанням мовою корінного народу або національної меншини (інтегрований курс), українська жестова мова, мова та читання (інтегрований курс), іноземна мова, іноземна жестова мова;

варіант 2 – українська мова для класів (груп) з навчанням мовою корінного народу або національної меншини, читання для класів (груп) з навчанням мовою корінного народу або національної меншини, українська жестова мова, мова та читання (інтегрований курс), іноземна мова, іноземна жестова мова.

Розподіл годин навчального навантаження між предметами українська мова та читання; між інтегрованим курсом мови та читання, іноземною мовою, іноземною жестовою мовою здійснюється закладом освіти самостійно в межах визначеного типовим навчальним планом обсягу.

Вивчення іноземної жестової мови здійснюється за умови наявності в закладі освіти відповідного фахівця.

Інформатична освітня галузь у 1 класі реалізується в межах інтегрованого курсу «Я досліджую світ», а в 2–4 класах як окремий навчальний предмет.

Інтегрований курс «Я досліджую світ» реалізується через поєднання результатів навчання таких освітніх галузей для 1 класу: мовно-літературна, математична, природнича, технологічна, інформатична, соціальна і здоров'язбережувальна, громадянська та історична освітні галузі, для 2–4 класів: мовно-літературна, математична, природнича, технологічна, соціальна і здоров'язбережувальна, громадянська та історична освітні галузі. Результати навчання природничої, технологічної, соціальної і здоров'язбережувальної, громадянської та історичної освітніх галузей відповідно до п. 28 Державного стандарту, реалізуються винятково в курсі «Я досліджую світ».

Розподіл навчальних годин між компонентами інтегрованого курсу мистецтво здійснюється закладом освіти самостійно в межах визначеного типовим навчальним планом обсягу. Години, визначені в типовому навчальному плані для вивчення предметів освітніх галузей, курсів за вибором, проведення індивідуальних консультацій і групових занять, заклад освіти розподіляє самостійно і фіксує в навчальному плані.

Уроки з фізичної культури, відповідно до абзацу п'ятого статті 26 Закону України «Про фізичну культуру і спорт», є обов'язковими і проводяться не менше трьох разів на тиждень, що відображається в навчальному плані закладу освіти для кожного класу. Години, передбачені для фізичної культури, не враховують під час визначення гранично допустимого навчального навантаження.

Корекційно-розвиткова робота здійснюється як комплексна підтримка розвитку дитини з особливими освітніми потребами та передбачає систему заходів супроводження такої особи у процесі навчання, спрямованих на корекцію порушень шляхом розвитку особистості, її пізнавальної діяльності, емоційно-вольової сфери, мовлення тощо.

Організація комплексної підтримки розвитку дитини охоплює такі складники:

- для дітей з функціональними сенсорними труднощами, зумовленими обмеженням слухової функції, які потребують другого, третього рівня підтримки в закладах освіти: 1) сенсорний та комунікативно-мовленнєвий розвиток; 2) руховий розвиток та/або ритміка;

- для дітей з функціональними сенсорними труднощами, зумовленими обмеженням слухової функції, які потребують четвертого, п'ятого рівня підтримки в закладах освіти: 1) сенсорний та комунікативно-мовленнєвий розвиток; 2) руховий розвиток та/або ритміка та/або соціально-побутове орієнтування.

Напрями корекційно-розвиткової роботи в межах кожного складника та кількість годин на кожен напрям заклад освіти визначає самостійно в межах діапазону годин, визначеного типовою освітньою програмою.

Освітня галузь	Навчальні предмети / інтегровані курси	Кількість годин навчального навантаження			
		1-й клас	2-й клас	3-й клас	4-й клас
1	2	3	4	5	6
МОВ	Українська мова та читання для класів (груп) з навчанням мовою корінного народу або національної меншини (інтегрований курс)	3	4	5	5
	АБО				
	Українська мова для класів (груп) з навчанням мовою корінного народу або національної меншини				
	Читання для класів (груп) з навчанням мовою корінного народу або національної меншини				
УЖМ	Українська жестова мова	1	1	1	1
РМЛ	Мова та читання* (інтегрований курс)	6	5	4	4
ІНО	Іноземна мова				
ІЖМ	Іноземна жестова мова				

1	2	3	4	5	6
МАО	Математика	4	4	4	4
МОВ	Я досліджую світ (інтегрований курс)	4	4	4	4
РМЛ					
УЖМ					
МАО					
ПРО					
СЗО					
ГЮ					
ТЕО					
ІФО	Інформатика		1	1	1
МІО	Мистецтво (інтегрований курс)	2	2	2	2
ФІО	Фізична культура	3	3	3	3
Корекційно-розвиткова робота	Сенсорний та комунікативно-мовленнєвий розвиток**	16	16	16	16
	Руховий розвиток**	2	2	2	2
	Ритміка**				
	Сенсорний та комунікативно-мовленнєвий розвиток***	13	13	13	13

	Руховий розвиток***	3	3	3	3
	Ритміка***				
	Соціально-побутове орієнтування***				
Години навчального навантаження, що фінансуються з бюджету і призначені для перерозподілу між навчальними предметами / інтегрованими курсами освітніх галузей, курсів за вибором, проектної діяльності, проведення індивідуальних консультацій і групових занять, зокрема з подолання освітніх втрат		-	-	1	1
Загальнорічна кількість навчальних годин, що фінансуються з бюджету (без урахування поділу на групи)		23	24	25	25
Гранично допустиме тижневе / річне навчальне навантаження здобувача освіти		20	21	22	22

* Назва інтегрованого курсу може бути уточнена відповідно до переліку модельних навчальних програм з указівкою на вибір певної мови національної меншини або корінного народу (див. Додаток 3).

** Для дітей з функціональними сенсорними труднощами, зумовленими обмеженням слухової функції, які потребують другого, третього рівня підтримки

*** Для дітей з функціональними сенсорними труднощами, зумовленими обмеженням слухової функції, які потребують четвертого, п'ятого рівня підтримки

**Типовий навчальний план
для 1–4 класів з навчанням українською мовою спеціальних закладів загальної середньої освіти /
спеціальних класів закладів загальної середньої освіти для дітей з функціональними сенсорними труднощами,
зумовленими обмеженнями зорової функції, які потребують другого–п’ятого рівня підтримки в закладах освіти**

Пояснювальна записка

Сума годин на вивчення всіх освітніх галузей не повинна перевищувати загальнорічної кількості навчальних годин, що фінансуються з бюджету (без урахування поділу на групи), визначеної базовим навчальним планом початкової освіти, із дотриманням вимог гранично допустимого річного навчального навантаження.

У закладах загальної середньої освіти запроваджуються як галузеві, так і міжгалузеві інтегровані курси, формування змісту яких здійснюється шляхом упорядкування в логічній послідовності результатів навчання однієї або кількох освітніх галузей. Навчальні предмети та інтегровані курси вивчають за модельними навчальними програмами, які отримали гриф «Рекомендовано Міністерством освіти і науки України», або за навчальними програмами, створеними на основі відповідних модельних навчальних програм і затвердженими педагогічною радою, або навчальними програмами, які отримали гриф «Схвалено для використання в освітньому процесі». Вимоги до модельних навчальних і навчальних програм визначено в додатку 4 до цієї Типової освітньої програми.

У мовно-літературній освітній галузі для 1–4 класів може бути обрано такі варіанти поєднання освітніх компонентів:
варіант 1 – українська мова та читання (інтегрований курс), іноземна мова;
варіант 2 – українська мова, читання, іноземна мова.

Розподіл годин навчального навантаження між предметами українська мова та читання здійснюється закладом освіти самостійно в межах визначеного типовим навчальним планом обсягу.

Інформатична освітня галузь у 1 класі реалізується в межах інтегрованого курсу «Я досліджую світ», а в 2–4 класах як окремий навчальний предмет.

Інтегрований курс «Я досліджую світ» реалізується через поєднання результатів навчання таких освітніх галузей для 1 класу: мовно-літературна, математична, природнича, технологічна, інформатична, соціальна і здоров'язбережувальна, громадянська та історична освітні галузі, для 2–4 класів: мовно-літературна, математична, природнича, технологічна, соціальна і здоров'язбережувальна, громадянська та історична освітні галузі. Результати навчання природничої, технологічної, соціальної і здоров'язбережувальної, громадянської та історичної освітніх галузей відповідно до п. 28 Державного стандарту, реалізуються винятково в курсі «Я досліджую світ».

Розподіл навчальних годин між компонентами інтегрованого курсу мистецтво для дітей з функціональними сенсорними труднощами, зумовленими обмеженнями зорової функції, які потребують другого, третього рівня підтримки в закладах освіти, здійснюється закладом освіти самостійно в межах визначеного типовим навчальним планом обсягу.

Мистецька освітня галузь для дітей з функціональними сенсорними труднощами, зумовленими обмеженнями зорової функції, які потребують четвертого, п'ятого рівня підтримки в закладах освіти, здійснюється через поєднання інтегрованого курсу мистецтва та курсу рельєфного малювання.

Години, визначені в типовому навчальному плані для вивчення предметів освітніх галузей, курсів за вибором, проведення індивідуальних консультацій і групових занять, заклад освіти розподіляє самостійно і фіксує в навчальному плані.

Уроки з фізичної культури, відповідно до абзацу п'ятого статті 26 Закону України «Про фізичну культуру і спорт», є обов'язковими і проводяться не менше трьох разів на тиждень, що відображається в навчальному плані закладу освіти для кожного класу. Години, передбачені для фізичної культури, не враховують під час визначення гранично допустимого навчального навантаження. Для дітей з функціональними сенсорними труднощами, зумовленими обмеженнями зорової функції, які потребують другого, третього рівня підтримки в закладах освіти, галузь фізичної культури реалізується через предмет фізична культура. Для дітей з функціональними сенсорними труднощами, зумовленими обмеженнями зорової функції, які потребують четвертого, п'ятого рівня підтримки в закладах освіти, галузь фізичної культури реалізується через предмет адаптивна фізична культура, який передбачає врахування особливостей фізичного та психомоторного розвитку здобувачів освіти з функціональними сенсорними труднощами, зумовленими обмеженнями зорової функції, які потребують відповідного рівня підтримки в закладах освіти.

Корекційно-розвиткова робота здійснюється як комплексна підтримка розвитку дитини з особливими освітніми потребами та передбачає систему заходів супроводження такої особи у процесі навчання, спрямованих на корекцію порушень шляхом розвитку особистості, її пізнавальної діяльності, емоційно-вольової сфери, мовлення тощо.

Організація комплексної підтримки розвитку дитини охоплює такі складники: 1) сенсорний розвиток та/або комунікативно-мовленнєвий розвиток та/або орієнтування в просторі та мобільність; 2) руховий розвиток та/або ритміка та/або соціально-побутове орієнтування.

Напрями корекційно-розвиткової роботи в межах кожного складника та кількість годин на кожен напрям заклад освіти визначає самостійно в межах діапазону годин, визначеного типовою освітньою програмою.

Освітня галузь	Навчальні предмети / інтегровані курси	Кількість годин навчального навантаження			
		1-й клас	2-й клас	3-й клас	4-й клас
1	2	3	4	5	6
МОВ	Українська мова та читання (інтегрований курс)	7	7	7	7
	АБО				
	Українська мова				
	Читання				
ІНО	Іноземна мова	2	2	2	2
МАО	Математика	4	4	4	4
МОВ	Я досліджую світ (інтегрований курс)	4	4	4	4
МАО					
ПРО					
СЗО					
ГЮ					
ТЕО					
ІФО					
	Інформатика		1	1	1

1	2	3	4	5	6
МІО	Мистецтво (інтегрований курс)*	2	2	2	2
	АБО				
	Мистецтво (інтегрований курс) **	1	1	1	1
	Рельєфне малювання**	1	1	1	1
ФІО	Фізична культура* /Адаптивна фізична культура**	3	3	3	3
Корекційно-розвиткова робота:	Сенсорний розвиток	9	10	10	10
	Комунікативно-мовленнєвий розвиток				
	Орієнтування в просторі та мобільність				
	Руховий розвиток	3	3	3	3
	Ритміка				
	Соціально-побутове орієнтування				
Години навчального навантаження, що фінансуються з бюджету і призначені для перерозподілу між навчальними предметами / інтегрованими курсами освітніх галузей, курсів за вибором, проектної діяльності, проведення індивідуальних консультацій і групових занять, зокрема з подолання освітніх втрат		1	1	2	2
Загальнорічна кількість навчальних годин, що фінансуються з бюджету (без урахування поділу на групи)		23	24	25	25
Гранично допустиме тижневе / річне навчальне навантаження здобувача освіти		20	21	22	22

* Для дітей з функціональними сенсорними труднощами, зумовленими обмеженнями зорової функції, які потребують другого, третього рівня підтримки в закладах освіти.

** Для дітей з функціональними сенсорними труднощами, зумовленими обмеженнями зорової функції, які потребують четвертого, п'ятого рівня підтримки в закладах освіти.

Продовження додатка 2

**Типовий навчальний план
для 1–4 класів з навчанням мовою корінного народу або національної меншини
спеціальних закладів загальної середньої освіти / спеціальних класів закладів загальної середньої освіти
для дітей з функціональними сенсорними труднощами, зумовленими обмеженнями зорової функції,
які потребують другого–п’ятого рівня підтримки в закладах освіти**

Пояснювальна записка

Сума годин на вивчення всіх освітніх галузей не повинна перевищувати загальнорічної кількості навчальних годин, що фінансуються з бюджету (без урахування поділу на групи), визначеної базовим навчальним планом початкової освіти, із дотриманням вимог гранично допустимого річного навчального навантаження.

У закладах загальної середньої освіти запроваджуються як галузеві, так і міжгалузеві інтегровані курси, формування змісту яких здійснюється шляхом упорядкування в логічній послідовності результатів навчання однієї або кількох освітніх галузей. Навчальні предмети та інтегровані курси вивчають за модельними навчальними програмами, які отримали гриф «Рекомендовано Міністерством освіти і науки України», або за навчальними програмами, створеними на основі відповідних модельних навчальних програм і затвердженими педагогічною радою, або навчальними програмами, які отримали гриф «Схвалено для використання в освітньому процесі». Вимоги до модельних навчальних і навчальних програм визначено в додатку 4 до цієї Типової освітньої програми.

У мовно-літературній освітній галузі для 1–4 класів може бути обрано такі варіанти поєднання освітніх компонентів:
варіант 1 – українська мова та читання для класів (груп) з навчанням мовою корінного народу або національної меншини (інтегрований курс), мова та читання (інтегрований курс), іноземна мова;

варіант 2 – українська мова для класів (груп) з навчанням мовою корінного народу або національної меншини, читання для класів (груп) з навчанням мовою корінного народу або національної меншини, мова та читання (інтегрований курс), іноземна мова.

Розподіл годин навчального навантаження між предметами українська мова та читання; між інтегрованим курсом мови та читання та іноземною мовою здійснюється закладом освіти самостійно в межах визначеного типовим навчальним планом обсягу.

Інформатична освітня галузь у 1 класі реалізується в межах інтегрованого курсу «Я досліджую світ», а в 2–4 класах як окремий навчальний предмет.

Інтегрований курс «Я досліджую світ» реалізується через поєднання результатів навчання таких освітніх галузей для 1 класу: мовно-літературна, математична, природнича, технологічна, інформатична, соціальна і здоров'язбережувальна, громадянська та історична освітні галузі, для 2–4 класів: мовно-літературна, математична, природнича, технологічна, соціальна і здоров'язбережувальна, громадянська та історична освітні галузі. Результати навчання природничої, технологічної, соціальної і здоров'язбережувальної, громадянської та історичної освітніх галузей відповідно до п. 28 Державного стандарту, реалізуються винятково в курсі «Я досліджую світ».

Розподіл навчальних годин між компонентами інтегрованого курсу мистецтво для дітей з функціональними сенсорними труднощами, зумовленими обмеженнями зорової функції, які потребують другого, третього рівня підтримки в закладах освіти, здійснюється закладом освіти самостійно в межах визначеного типовим навчальним планом обсягу.

Мистецька освітня галузь для дітей з функціональними сенсорними труднощами, зумовленими обмеженнями зорової функції, які потребують четвертого, п'ятого рівня підтримки в закладах освіти, здійснюється через поєднання інтегрованого курсу мистецтва та курсу рельєфного малювання.

Години, визначені в типовому навчальному плані для вивчення предметів освітніх галузей, курсів за вибором, проведення індивідуальних консультацій і групових занять, заклад освіти розподіляє самостійно і фіксує в навчальному плані.

Уроки з фізичної культури, відповідно до абзацу п'ятого статті 26 Закону України «Про фізичну культуру і спорт», є обов'язковими і проводяться не менше трьох разів на тиждень, що відображається в навчальному плані закладу освіти для кожного класу. Години, передбачені для фізичної культури, не враховують під час визначення гранично допустимого навчального навантаження. Для дітей з функціональними сенсорними труднощами, зумовленими обмеженнями зорової функції, які потребують другого, третього рівня підтримки в закладах освіти, галузь фізичної культури реалізується через предмет фізична культура. Для дітей з функціональними сенсорними труднощами, зумовленими обмеженнями зорової функції, які потребують четвертого, п'ятого рівня підтримки в закладах освіти, галузь фізичної культури реалізується

через предмет адаптивна фізична культура, який передбачає врахування особливостей фізичного та психомоторного розвитку здобувачів освіти з функціональними сенсорними труднощами, зумовленими обмеженнями зорової функції, які потребують відповідного рівня підтримки в закладах освіти.

Корекційно-розвиткова робота здійснюється як комплексна підтримка розвитку дитини з особливими освітніми потребами та передбачає систему заходів супроводження такої особи у процесі навчання, спрямованих на корекцію порушень шляхом розвитку особистості, її пізнавальної діяльності, емоційно-вольової сфери, мовлення тощо.

Організація комплексної підтримки розвитку дитини охоплює такі складники: 1) сенсорний розвиток та/або комунікативно-мовленнєвий розвиток та/або орієнтування в просторі та мобільність; 2) руховий розвиток та/або ритміка та/або соціально-побутове орієнтування.

Напрями корекційно-розвиткової роботи в межах кожного складника та кількість годин на кожен напрям заклад освіти визначає самостійно в межах діапазону годин, визначеного типовою освітньою програмою.

Освітня галузь	Навчальні предмети / інтегровані курси	Кількість годин навчального навантаження			
		1-й клас	2-й клас	3-й клас	4-й клас
1	2	3	4	5	6
МОВ	Українська мова та читання для класів (груп) з навчанням мовою корінного народу або національної меншини (інтегрований курс)	4	5	6	6
	АБО				
	Українська мова для класів (груп) з навчанням мовою корінного народу або національної меншини				
	Читання для класів (груп) з навчанням мовою корінного народу або національної меншини				

1	2	3	4	5	6
РМЛ	Мова та читання* (інтегрований курс)	6	5	4	4
ІНО	Іноземна мова				
МАО	Математика	4	4	4	4
МОВ	Я досліджую світ (інтегрований курс)	4	4	4	4
МАО					
ПРО					
СЗО					
ГЮ					
ТЕО					
ІФО	Інформатика		1	1	1
МИО	Мистецтво (інтегрований курс)**	2	2	2	2
	АБО				
	Мистецтво (інтегрований курс)***	1	1	1	1
	Рельєфне малювання***	1	1	1	1
ФЮ	Фізична культура** / Адаптивна фізична культура***	3	3	3	3
Корекційно-розвиткова робота:	Сенсорний розвиток	9	10	10	10
	Комунікативно-мовленнєвий розвиток				
	Орієнтування в просторі та мобільність				
	Руховий розвиток	3	3	3	3
	Ритміка				
	Соціально-побутове орієнтування				

1	2	3	4	5	6
Години навчального навантаження, що фінансуються з бюджету і призначені для перерозподілу між навчальними предметами / інтегрованими курсами освітніх галузей, курсів за вибором, проєктної діяльності, проведення індивідуальних консультацій і групових занять, зокрема з подолання освітніх втрат		-	-	1	1
Загальнорічна кількість навчальних годин, що фінансуються з бюджету (без урахування поділу на групи)		23	24	25	25
Гранично допустиме тижневе / річне навчальне навантаження здобувача освіти		20	21	22	22

* Назва інтегрованого курсу може бути уточнена відповідно до переліку модельних навчальних програм з указівкою на вибір певної мови національної меншини або корінного народу (див. Додаток 3).

** Для дітей з функціональними сенсорними труднощами, зумовленими обмеженнями зорової функції, які потребують другого, третього рівня підтримки в закладах освіти.

*** Для дітей з функціональними сенсорними труднощами, зумовленими обмеженнями зорової функції, які потребують четвертого, п'ятого рівня підтримки в закладах освіти.

**Типовий навчальний план
для 1–4 класів з навчанням українською мовою спеціальних закладів загальної середньої освіти /
спеціальних класів закладів загальної середньої освіти для дітей з функціональними моторними
або фізичними труднощами, які потребують другого–п'ятого рівня підтримки в закладах освіти**

Пояснювальна записка

Сума годин на вивчення всіх освітніх галузей не повинна перевищувати загальнорічної кількості навчальних годин, що фінансуються з бюджету (без урахування поділу на групи), визначеної базовим навчальним планом початкової освіти, із дотриманням вимог гранично допустимого річного навчального навантаження.

У закладах загальної середньої освіти запроваджуються як галузеві, так і міжгалузеві інтегровані курси, формування змісту яких здійснюється шляхом упорядкування в логічній послідовності результатів навчання однієї або кількох освітніх галузей. Навчальні предмети та інтегровані курси вивчають за модельними навчальними програмами, які отримали гриф «Рекомендовано Міністерством освіти і науки України», або за навчальними програмами, створеними на основі відповідних модельних навчальних програм і затвердженими педагогічною радою, або навчальними програмами, які отримали гриф «Схвалено для використання в освітньому процесі». Вимоги до модельних навчальних і навчальних програм визначено в додатку 4 до цієї Типової освітньої програми.

У мовно-літературній освітній галузі для 1–4 класів може бути обрано такі варіанти поєднання освітніх компонентів:
варіант 1 – українська мова та читання (інтегрований курс), іноземна мова;
варіант 2 – українська мова, читання, іноземна мова.

Розподіл годин навчального навантаження між предметами українська мова та читання здійснюється закладом освіти самостійно в межах визначеного типовим навчальним планом обсягу.

Інформатична освітня галузь у 1 класі реалізується в межах інтегрованого курсу «Я досліджую світ», а в 2–4 класах як окремий навчальний предмет.

Інтегрований курс «Я досліджую світ» реалізується через поєднання результатів навчання таких освітніх галузей для 1 класу: мовно-літературна, математична, природнича, технологічна, інформатична, соціальна і здоров'язбережувальна, громадянська та історична освітні галузі, для 2–4 класів: мовно-літературна, математична, природнича, технологічна,

соціальна і здоров'язбережувальна, громадянська та історична освітні галузі. Результати навчання природничої, технологічної, соціальної і здоров'язбережувальної, громадянської та історичної освітніх галузей відповідно до п. 28 Державного стандарту, реалізуються винятково в курсі «Я досліджую світ».

У мистецькій освітній галузі для 1–4 класів може бути обрано такі варіанти поєднання освітніх компонентів:

варіант 1 – мистецтво (інтегрований курс);

варіант 2 – образотворче мистецтво, музичне мистецтво.

Години, визначені в типовому навчальному плані для вивчення предметів освітніх галузей, курсів за вибором, проведення індивідуальних консультацій і групових занять, заклад освіти розподіляє самостійно і фіксує в навчальному плані.

Уроки з фізичної культури, відповідно до абзацу п'ятого статті 26 Закону України «Про фізичну культуру і спорт», є обов'язковими і проводяться не менше трьох разів на тиждень, що відображається в навчальному плані закладу освіти для кожного класу. Години, передбачені для фізичної культури, не враховують під час визначення гранично допустимого навчального навантаження. Для дітей з функціональними сенсорними труднощами, зумовленими обмеженнями зорової функції, які потребують другого, третього рівня підтримки в закладах освіти, галузь фізичної культури реалізується через предмет фізична культура. Для дітей з функціональними сенсорними труднощами, зумовленими обмеженнями зорової функції, які потребують четвертого, п'ятого рівня підтримки в закладах освіти, галузь фізичної культури реалізується через предмет адаптивна фізична культура.

Корекційно-розвиткова робота здійснюється як комплексна підтримка розвитку дитини з особливими освітніми потребами та передбачає систему заходів супроводження такої особи у процесі навчання, спрямованих на корекцію порушень шляхом розвитку особистості, її пізнавальної діяльності, емоційно-вольової сфери, мовлення тощо.

Організація комплексної підтримки розвитку дитини охоплює такі складники: 1) сенсорний розвиток та/або комунікативно-мовленнєвий розвиток та/або психомоторний розвиток та/або соціально-побутове орієнтування та/або руховий розвиток. Напрями корекційно-розвиткової роботи в межах кожного складника та кількість годин на кожен напрям заклад освіти визначає самостійно в межах діапазону годин, визначеного типовою освітньою програмою.

Освітня галузь	Навчальні предмети / інтегровані курси	Кількість годин навчального навантаження			
		1-й клас	2-й клас	3-й клас	4-й клас
1	2	3	4	5	6
МОВ	Українська мова та читання (інтегрований курс)	7	7	7	7
	АБО				
	Українська мова				
	Читання				
ІНО	Іноземна мова	2	2	2	2
МАО	Математика	4	4	4	4
МОВ	Я досліджую світ (інтегрований курс)	4	4	4	4
МАО					
ПРО					
СЗО					
ГЮ					
ТЕО					
ІФО	Інформатика		1	1	1
МИО	Мистецтво (інтегрований курс)	2	2	2	2
	АБО				
	Образотворче мистецтво				
	Музичне мистецтво				
ФІО	Адаптивна фізична культура	3	3	3	3
Корекційно-розвиткова робота:	Сенсорний розвиток	9	9	9	9
	Комунікативно-мовленнєвий розвиток				

	Психомоторний розвиток				
	Соціально-побутове орієнтування				
	Руховий розвиток				
Години навчального навантаження, що фінансуються з бюджету і призначені для перерозподілу між навчальними предметами / інтегрованими курсами освітніх галузей, курсів за вибором, проєктної діяльності, проведення індивідуальних консультацій і групових занять, зокрема з подолання освітніх втрат		1	1	2	2
Загальнорічна кількість навчальних годин, що фінансуються з бюджету (без урахування поділу на групи)		23	24	25	25
Гранично допустиме тижневе / річне навчальне навантаження здобувача освіти		20	21	22	22

**Типовий навчальний план
для 1–4 класів з навчанням мовою корінного народу або національної меншини спеціальних закладів
загальної середньої освіти / спеціальних класів закладів загальної середньої освіти
для дітей з функціональними моторними або фізичними труднощами,
які потребують другого–п'ятого рівня підтримки в закладах освіти**

Пояснювальна записка

Сума годин на вивчення всіх освітніх галузей не повинна перевищувати загальнорічної кількості навчальних годин, що фінансуються з бюджету (без урахування поділу на групи), визначеної базовим навчальним планом початкової освіти, із дотриманням вимог гранично допустимого річного навчального навантаження.

У закладах загальної середньої освіти запроваджуються як галузеві, так і міжгалузеві інтегровані курси, формування змісту яких здійснюється шляхом упорядкування в логічній послідовності результатів навчання однієї або кількох освітніх галузей. Навчальні предмети та інтегровані курси вивчають за модельними навчальними програмами, які отримали гриф «Рекомендовано Міністерством освіти і науки України», або за навчальними програмами, створеними на основі відповідних модельних навчальних програм і затвердженими педагогічною радою, або навчальними програмами, які отримали гриф «Схвалено для використання в освітньому процесі». Вимоги до модельних навчальних і навчальних програм визначенов додатку 4 до цієї Типової освітньої програми.

У мовно-літературній освітній галузі для 1–4 класів може бути обрано такі варіанти поєднання освітніх компонентів:
варіант 1 – українська мова та читання для класів (груп) з навчанням мовою корінного народу або національної меншини (інтегрований курс), мова та читання (інтегрований курс), іноземна мова;

варіант 2 – українська мова для класів (груп) з навчанням мовою корінного народу або національної меншини, читання для класів (груп) з навчанням мовою корінного народу або національної меншини, мова та читання (інтегрований курс), іноземна мова.

Розподіл годин навчального навантаження між предметами українська мова та читання; між інтегрованим курсом мови та читання та іноземною мовою здійснюється закладом освіти самостійно в межах визначеного типовим навчальним планом обсягу.

Інформатична освітня галузь у 1 класі реалізується в межах інтегрованого курсу «Я досліджую світ», а в 2–4 класах як окремий навчальний предмет.

Інтегрований курс «Я досліджую світ» реалізується через поєднання результатів навчання таких освітніх галузей для 1 класу: мовно-літературна, математична, природнича, технологічна, інформатична, соціальна і здоров'язбережувальна, громадянська та історична освітні галузі, для 2–4 класів: мовно-літературна, математична, природнича, технологічна, соціальна і здоров'язбережувальна, громадянська та історична освітні галузі. Результати навчання природничої, технологічної, соціальної і здоров'язбережувальної, громадянської та історичної освітніх галузей відповідно до п. 28 Державного стандарту, реалізуються винятково в курсі «Я досліджую світ».

У мистецькій освітній галузі для 1–4 класів може бути обрано такі варіанти поєднання освітніх компонентів:

варіант 1 – мистецтво (інтегрований курс);

варіант 2 – образотворче мистецтво, музичне мистецтво.

Години, визначені в типовому навчальному плані для вивчення предметів освітніх галузей, курсів за вибором, проведення індивідуальних консультацій і групових занять, заклад освіти розподіляє самостійно і фіксує в навчальному плані.

Освітня галузь фізична культура реалізується через навчальний предмет адаптивна фізична культура, який передбачає врахування особливостей фізичного та психомоторного розвитку здобувачів освіти з функціональними моторними або фізичними труднощами. Уроки з фізичної культури, згідно із частиною п'ятою статті 26 Закону України «Про фізичну культуру і спорт», є обов'язковими і проводяться не менше трьох разів на тиждень, що відображається в навчальному плані закладу освіти для кожного класу. Години, передбачені для фізичної культури, не враховують під час визначення гранично допустимого навчального навантаження.

Корекційно-розвиткова робота здійснюється як комплексна підтримка розвитку дитини з особливими освітніми потребами та передбачає систему заходів супроводження такої особи у процесі навчання, спрямованих на корекцію порушень шляхом розвитку особистості, її пізнавальної діяльності, емоційно-вольової сфери, мовлення тощо.

Організація комплексної підтримки розвитку дитини охоплює такі складники: 1) сенсорний розвиток та/або комунікативно-мовленнєвий розвиток та/або психомоторний розвиток та/або соціально-побутове орієнтування та/або руховий розвиток.

Напрями корекційно-розвиткової роботи в межах кожного складника та кількість годин на кожен напрям заклад освіти визначає самостійно в межах діапазону годин, визначеного типовою освітньою програмою.

Освітня галузь	Навчальні предмети / інтегровані курси	Кількість годин навчального навантаження			
		1-й клас	2-й клас	3-й клас	4-й клас
1	2	3	4	5	6
МОВ	Українська мова та читання для класів (груп) з навчанням мовою корінного народу або національної меншини (інтегрований курс)	4	5	6	6
	АБО				
	Українська мова для класів (груп) з навчанням мовою корінного народу або національної меншини				
	Читання для класів (груп) з навчанням мовою корінного народу або національної меншини				
РМЛ	Мова та читання* (інтегрований курс)	6	5	4	4
ІНО	Іноземна мова				
МАО	Математика	4	4	4	4
МОВ	Я досліджую світ (інтегрований курс)	4	4	4	4
МАО					
ПРО					
СЗО					
ГЮ					
ТЕО					

1	2	3	4	5	6
ІФО	Інформатика		1	1	1
МИО	Мистецтво (інтегрований курс)	2	2	2	2
	АБО				
	Музичне мистецтво				
	Образотворче мистецтво				
ФІО	Адаптивна фізична культура	3	3	3	3
Корекційно-розвиткова робота:	Комунікативно-мовленнєвий розвиток	9	9	9	9
	Психомоторний розвиток				
	Сенсорний розвиток				
	Соціально-побутове орієнтування				
	Руховий розвиток				
Години навчального навантаження, що фінансуються з бюджету і призначені для перерозподілу між навчальними предметами / інтегрованими курсами освітніх галузей, курсів за вибором, проєктної діяльності, проведення індивідуальних консультацій і групових занять, зокрема з подолання освітніх втрат		-	-	1	1
Загальнорічна кількість навчальних годин, що фінансуються з бюджету (без урахування поділу на групи)		23	24	25	25
Гранично допустиме тижневе / річне навчальне навантаження здобувача освіти		20	21	22	22

* Назва інтегрованого курсу може бути уточнена відповідно до переліку модельних навчальних програм з указівкою на вибір певної мови національної меншини або корінного народу (див. Додаток 3).

**Типовий навчальний план
для 1–4 класів з навчанням українською мовою спеціальних закладів загальної середньої освіти /
спеціальних класів закладів загальної середньої освіти для дітей з функціональними мовленнєвими труднощами,
які потребують другого–п’ятого рівня підтримки в закладах освіти**

Пояснювальна записка

Сума годин на вивчення всіх освітніх галузей не повинна перевищувати загальнорічної кількості навчальних годин, що фінансуються з бюджету (без урахування поділу на групи), визначеної базовим навчальним планом початкової освіти, із дотриманням вимог гранично допустимого річного навчального навантаження.

У закладах загальної середньої освіти запроваджуються як галузеві, так і міжгалузеві інтегровані курси, формування змісту яких здійснюється шляхом упорядкування в логічній послідовності результатів навчання однієї або кількох освітніх галузей. Навчальні предмети та інтегровані курси вивчають за модельними навчальними програмами, які отримали гриф «Рекомендовано Міністерством освіти і науки України», або за навчальними програмами, створеними на основі відповідних модельних навчальних програм і затвердженими педагогічною радою, або навчальними програмами, які отримали гриф «Схвалено для використання в освітньому процесі». Вимоги до модельних навчальних і навчальних програм визначено в додатку 4 до цієї Типової освітньої програми.

У мовно-літературній освітній галузі для 1–4 класів може бути обрано такі варіанти поєднання освітніх компонентів:
варіант 1 – українська мова та читання (інтегрований курс), іноземна мова;
варіант 2 – українська мова, читання, іноземна мова.

Розподіл годин навчального навантаження між предметами українська мова та читання здійснюється закладом освіти самостійно в межах визначеного типовим навчальним планом обсягу.

Інформатична освітня галузь у 1 класі реалізується в межах інтегрованого курсу «Я досліджую світ», а в 2–4 класах як окремий навчальний предмет.

Інтегрований курс «Я досліджую світ» реалізується через поєднання результатів навчання таких освітніх галузей для 1 класу: мовно-літературна, математична, природнича, технологічна, інформатична, соціальна і здоров’язбережувальна, громадянська та історична освітні галузі, для 2–4 класів: мовно-літературна, математична, природнича, технологічна,

соціальна і здоров'язбережувальна, громадянська та історична освітні галузі. Результати навчання природничої, технологічної, соціальної і здоров'язбережувальної, громадянської та історичної освітніх галузей відповідно до п. 28 Державного стандарту, реалізуються винятково в курсі «Я досліджую світ».

У мистецькій освітній галузі для 1–4 класів може бути обрано такі варіанти поєднання освітніх компонентів:

варіант 1 – мистецтво (інтегрований курс);

варіант 2 – образотворче мистецтво, музичне мистецтво.

Години, визначені в типовому навчальному плані для вивчення предметів освітніх галузей, курсів за вибором, проведення індивідуальних консультацій і групових занять, заклад освіти розподіляє самостійно і фіксує в навчальному плані.

Уроки з фізичної культури, згідно із частиною п'ятою статті 26 Закону України «Про фізичну культуру і спорт», є обов'язковими і проводяться не менше трьох разів на тиждень, що відображається в навчальному плані закладу освіти для кожного класу. Години, передбачені для фізичної культури, не враховують під час визначення гранично допустимого навчального навантаження.

Корекційно-розвиткова робота здійснюється як комплексна підтримка розвитку дитини з особливими освітніми потребами та передбачає систему заходів супроводження такої особи у процесі навчання, спрямованих на корекцію порушень шляхом розвитку особистості, її пізнавальної діяльності, емоційно-вольової сфери, мовлення тощо.

Організація комплексної підтримки розвитку дитини охоплює такі складники: 1) комунікативно-мовленнєвий розвиток та/або альтернативна комунікація та/або логоритміка; 2) психомоторний розвиток та/або сенсорний розвиток та/або соціально-побутове орієнтування.

Напрями корекційно-розвиткової роботи в межах кожного складника та кількість годин на кожен напрям заклад освіти визначає самостійно в межах діапазону годин, визначеного типовою освітньою програмою.

Освітня галузь	Навчальні предмети / інтегровані курси	Кількість годин навчального навантаження			
		1-й клас	2-й клас	3-й клас	4-й клас
1	2	3	4	5	6
МОВ	Українська мова та читання (інтегрований курс)	7	7	7	7

1	2	3	4	5	6
	АБО				
	Українська мова				
	Читання				
ІНО	Іноземна мова	2	2	2	2
МАО	Математика	4	4	4	4
МОВ	Я досліджую світ (інтегрований курс)	4	4	4	4
МАО					
ПРО					
СЗО					
ГЮ					
ТЕО					
ІФО	Інформатика		1	1	1
МИО	Мистецтво (інтегрований курс)	2	2	2	2
	АБО				
	Образотворче мистецтво				
	Музичне мистецтво				
ФІО	Фізична культура	3	3	3	3
Корекційно-розвиткова робота	Комунікативно-мовленнєвий розвиток	5	5	5	5
	Альтернативна комунікація				
	Логоритміка				
	Психомоторний розвиток	7	7	7	7
	Сенсорний розвиток				
	Соціально-побутове орієнтування				

Години навчального навантаження, що фінансуються з бюджету і призначені для перерозподілу між навчальними предметами / інтегрованими курсами освітніх галузей, курсів за вибором, проєктної діяльності, проведення індивідуальних консультацій і групових занять, зокрема з подолання освітніх втрат	1	1	2	2
Загальнорічна кількість навчальних годин, що фінансуються з бюджету (без урахування поділу на групи)	23	24	25	25
Гранично допустиме тижневе / річне навчальне навантаження здобувача освіти	20	21	22	22

**Типовий навчальний план
для 1–4 класів з навчанням мовою корінного народу або національної меншини спеціальних закладів
загальної середньої освіти / спеціальних класів закладів загальної середньої освіти для дітей з функціональними
мовленнєвими труднощами, які потребують другого–п’ятого рівня підтримки в закладах освіти**

Пояснювальна записка

Сума годин на вивчення всіх освітніх галузей не повинна перевищувати загальнорічної кількості навчальних годин, що фінансуються з бюджету (без урахування поділу на групи), визначеної базовим навчальним планом початкової освіти, із дотриманням вимог гранично допустимого річного навчального навантаження.

У закладах загальної середньої освіти запроваджуються як галузеві, так і міжгалузеві інтегровані курси, формування змісту яких здійснюється шляхом упорядкування в логічній послідовності результатів навчання однієї або кількох освітніх галузей. Навчальні предмети та інтегровані курси вивчають за модельними навчальними програмами, які отримали гриф «Рекомендовано Міністерством освіти і науки України», або за навчальними програмами, створеними на основі відповідних модельних навчальних програм і затвердженими педагогічною радою, або навчальними програмами, які отримали гриф «Схвалено для використання в освітньому процесі». Вимоги до модельних навчальних і навчальних програм визначено в додатку 4 до цієї Типової освітньої програми.

У мовно-літературній освітній галузі для 1–4 класів може бути обрано такі варіанти поєднання освітніх компонентів:
варіант 1 – українська мова та читання для класів (груп) з навчанням мовою корінного народу або національної меншини (інтегрований курс), мова та читання (інтегрований курс), іноземна мова;

варіант 2 – українська мова для класів (груп) з навчанням мовою корінного народу або національної меншини, читання для класів (груп) з навчанням мовою корінного народу або національної меншини, мова та читання (інтегрований курс), іноземна мова.

Розподіл годин навчального навантаження між предметами українська мова та читання; між інтегрованим курсом мови та читання та іноземною мовою здійснюється закладом освіти самостійно в межах визначеного типовим навчальним планом обсягу.

Інформатична освітня галузь у 1 класі реалізується в межах інтегрованого курсу «Я досліджую світ», а в 2–4 класах як окремий навчальний предмет.

Інтегрований курс «Я досліджую світ» реалізується через поєднання результатів навчання таких освітніх галузей для 1 класу: мовно-літературна, математична, природнича, технологічна, інформатична, соціальна і здоров'язбережувальна, громадянська та історична освітні галузі, для 2–4 класів: мовно-літературна, математична, природнича, технологічна, соціальна і здоров'язбережувальна, громадянська та історична освітні галузі. Результати навчання природничої, технологічної, соціальної і здоров'язбережувальної, громадянської та історичної освітніх галузей відповідно до п. 28 Державного стандарту, реалізуються винятково в курсі «Я досліджую світ».

У мистецькій освітній галузі для 1–4 класів може бути обрано такі варіанти поєднання освітніх компонентів:

варіант 1 – мистецтво (інтегрований курс);

варіант 2 – образотворче мистецтво, музичне мистецтво.

Години, визначені в типовому навчальному плані для вивчення предметів освітніх галузей, курсів за вибором, проведення індивідуальних консультацій і групових занять, заклад освіти розподіляє самостійно і фіксує в навчальному плані.

Уроки з фізичної культури, згідно із частиною п'ятою статті 26 Закону України «Про фізичну культуру і спорт», є обов'язковими і проводяться не менше трьох разів на тиждень, що відображається в навчальному плані закладу освіти для кожного класу. Години, передбачені для фізичної культури, не враховують під час визначення гранично допустимого навчального навантаження.

Корекційно-розвиткова робота здійснюється як комплексна підтримка розвитку дитини з особливими освітніми потребами та передбачає систему заходів супроводження такої особи у процесі навчання, спрямованих на корекцію порушень шляхом розвитку особистості, її пізнавальної діяльності, емоційно-вольової сфери, мовлення тощо.

Організація комплексної підтримки розвитку дитини охоплює такі складники: 1) комунікативно-мовленнєвий розвиток та/або альтернативна комунікація та/або логоритміка; 2) психомоторний розвиток та/або сенсорний розвиток та/або соціально-побутове орієнтування.

Напрями корекційно-розвиткової роботи в межах кожного складника та кількість годин на кожен напрям заклад освіти визначає самостійно в межах діапазону годин, визначеного типовою освітньою програмою.

Освітня галузь	Навчальні предмети / інтегровані курси	Кількість годин навчального навантаження			
		1-й клас	2-й клас	3-й клас	4-й клас
1	2	3	4	5	6
МОВ	Українська мова та читання для класів (груп) з навчанням мовою корінного народу або національної меншини (інтегрований курс)	4	5	6	6
	АБО				
	Українська мова для класів (груп) з навчанням мовою корінного народу або національної меншини				
	Читання для класів (груп) з навчанням мовою корінного народу або національної меншини				
РМЛ	Мова та читання* (інтегрований курс)	6	5	4	4
ІНО	Іноземна мова				
МАО	Математика	4	4	4	4
МОВ	Я досліджую світ (інтегрований курс)	4	4	4	4
МАО					
ПРО					
СЗО					
ГЮ					
ТЕО					
ІФО					
ІФО	Інформатика	2	1	1	1
МИО	Мистецтво (інтегрований курс)		2	2	2

1	2	3	4	5	6
	АБО				
	Музичне мистецтво				
	Образотворче мистецтво				
ФІО	Фізична культура	3	3	3	3
Корекційно-розвиткова робота:	Комунікативно-мовленнєвий розвиток	5	5	5	5
	Альтернативна комунікація				
	Логоритміка				
	Психомоторний розвиток	7	7	7	7
	Сенсорний розвиток				
	Соціально-побутове орієнтування				
Години навчального навантаження, що фінансуються з бюджету і призначені для перерозподілу між навчальними предметами / інтегрованими курсами освітніх галузей, курсів за вибором, проєктної діяльності, проведення індивідуальних консультацій і групових занять, зокрема з подолання освітніх втрат		-	-	1	1
Загальнорічна кількість навчальних годин, що фінансуються з бюджету (без урахування поділу на групи)		23	24	25	25
Гранично допустиме тижневе / річне навчальне навантаження здобувача освіти		20	21	22	22

* Назва інтегрованого курсу може бути уточнена відповідно до переліку модельних навчальних програм з указівкою на вибір певної мови національної меншини або корінного народу (див. Додаток 3).

**Типовий навчальний план
для 1–4 класів з навчанням українською мовою спеціальних закладів загальної середньої освіти /
спеціальних класів закладів загальної середньої освіти для дітей з інтелектуальними труднощами,
які потребують третього, четвертого рівня підтримки в закладах освіти**

Пояснювальна записка

Сума годин на вивчення всіх освітніх галузей не повинна перевищувати загальнорічної кількості навчальних годин, що фінансуються з бюджету (без урахування поділу на групи), визначеної базовим навчальним планом початкової освіти, із дотриманням вимог гранично допустимого річного навчального навантаження.

У закладах загальної середньої освіти запроваджуються як галузеві, так і міжгалузеві інтегровані курси, формування змісту яких здійснюється шляхом упорядкування в логічній послідовності результатів навчання однієї або кількох освітніх галузей. Навчальні предмети та інтегровані курси вивчають за модельними навчальними програмами, які отримали гриф «Рекомендовано Міністерством освіти і науки України», або за навчальними програмами, створеними на основі відповідних модельних навчальних програм і затвердженими педагогічною радою, або навчальними програмами, які отримали гриф «Схвалено для використання в освітньому процесі». Вимоги до модельних навчальних і навчальних програм визначено в додатку 4 до цієї Типової освітньої програми.

У мовно-літературній освітній галузі реалізується модифікований інтегрований курс «Українська мова та читання». Зміст і організація навчання передбачає використання адаптованих методів і засобів навчання, наочного і покрокового викладу матеріалу, а також посиленої підтримки педагогічного працівника для забезпечення засвоєння базових мовленнєвих умінь.

У математичній освітній галузі реалізується модифікований курс математики.

Модифікований інтегрований курс «Я досліджую світ» реалізується через поєднання результатів навчання таких освітніх галузей: мовно-літературна, математична, природнича, інформатична, соціальна і здоров'язбережувальна, громадянська та історична освітні галузі. Результати навчання природничої, інформатичної, соціальної і здоров'язбережувальної, громадянської та історичної освітніх галузей, відповідно до п. 28 Державного стандарту, реалізуються винятково в курсі «Я досліджую світ».

У технологічній освітній галузі реалізується модифікований практико-предметний курс технологій, який спрямовано на розвиток дрібної та загальної моторики, просторового орієнтування, координації рухів, а також на формування соціальних навичок і підтримку адаптації дітей у навчальному середовищі.

У мистецькій освітній галузі реалізується модифікований інтегрований курс мистецтва.

Освітня галузь фізична культура реалізується через навчальний предмет «Адаптивна фізична культура», який передбачає врахування особливостей фізичного та психомоторного розвитку здобувачів освіти з інтелектуальними труднощами. Уроки з фізичної культури, згідно із частиною п'ятою статті 26 Закону України «Про фізичну культуру і спорт», є обов'язковими і проводяться не менше трьох разів на тиждень, що відображено в Типовому навчальному плані для кожного класу. Години, передбачені для фізичної культури, не враховуються під час визначення гранично допустимого навчального навантаження здобувачів освіти.

Корекційно-розвиткова робота здійснюється як комплексна підтримка розвитку дитини з особливими освітніми потребами та передбачає систему заходів супроводження такої особи у процесі навчання, спрямованих на корекцію порушень шляхом розвитку особистості, її пізнавальної діяльності, емоційно-вольової сфери, мовлення тощо.

Організація комплексної підтримки розвитку дитини охоплює такі складники:

- для дітей з інтелектуальними труднощами, які потребують третього рівня підтримки в закладах освіти: соціально-побутове орієнтування та/або ритміка та/або комунікативно-мовленнєвий розвиток та /або руховий розвиток;
- дітей з інтелектуальними труднощами, які потребують четвертого, п'ятого рівня підтримки в закладах освіти: 1) пізнавальний розвиток, 2) комунікативно-мовленнєвий розвиток та/або альтернативна комунікація та/або психомоторний та сенсорний розвиток та/або логопедичні заняття, 3) соціально-побутове орієнтування, 4) руховий розвиток та/або ритміка.

Напрями корекційно-розвиткової роботи в межах кожного складника та кількість годин на кожен напрям заклад освіти визначає самостійно в межах діапазону годин, визначеного типовою освітньою програмою.

Освітні галузі	Навчальні предмети / інтегровані курси	Кількість годин на тиждень			
		1-й клас	2-й клас	3-й клас	4-й клас
1	2	3	4	5	6
МОВ	Українська мова та читання (модифікований інтегрований курс)	7	7	7	7
МАО	Математика (модифікований курс)	4	4	4	4
МОВ	Я досліджую світ (модифікований інтегрований курс)	3	3	4	4
МАО					
ПРО					
СЗО					
ГЮ					
ІФО					
ТЕО	Технології (модифікований практико-предметний курс)	1	2	2	2
МИО	Мистецтво (модифікований інтегрований курс)	2	2	2	2
ФЮ	Адаптивна фізична культура	3	3	3	3
Корекційно-розвиткова робота:	Соціально-побутове орієнтування*	9	9	9	9
	Ритміка*				
	Комунікативно-мовленнєвий розвиток*				
	Руховий розвиток*				
	Пізнавальний розвиток**	2	2	2	2
	Комунікативно-мовленнєвий розвиток**	6	6	6	6

1	2	3	4	5	6
	Альтернативна комунікація**				
	Психомоторний та сенсорний розвиток**				
	Логопедичні заняття**				
	Соціально-побутове орієнтування**	2	2	2	2
	Руховий розвиток**	2	2	2	2
	Ритміка**				
Години навчального навантаження, що фінансуються з бюджету і призначені для перерозподілу між освітніми компонентами освітніх галузей, курсів за вибором, проєктної діяльності, проведення індивідуальних консультацій і групових занять, зокрема з подолання освітніх втрат		3	3	3	3
Загальнорічна кількість навчальних годин, що фінансуються з бюджету (без урахування поділу на групи)		23	24	25	25
Гранично допустиме тижневе навчальне навантаження здобувача освіти		20	21	22	22

* Для дітей з інтелектуальними труднощами, які потребують третього рівня підтримки в закладах освіти.

** Для дітей з інтелектуальними труднощами, які потребують четвертого рівня підтримки в закладах освіти.

Типовий навчальний план
для 1–4 класів з навчанням мовою корінного народу або національної меншини спеціальних закладів
загальної середньої освіти / спеціальних класів закладів загальної середньої освіти для дітей з інтелектуальними
труднощами, які потребують третього, четвертого рівня підтримки в закладах освіти

Пояснювальна записка

Сума годин на вивчення всіх освітніх галузей не повинна перевищувати загальнорічної кількості навчальних годин, що фінансуються з бюджету (без урахування поділу на групи), визначеної базовим навчальним планом початкової освіти, із дотриманням вимог гранично допустимого річного навчального навантаження.

У закладах загальної середньої освіти запроваджуються як галузеві, так і міжгалузеві інтегровані курси, формування змісту яких здійснюється шляхом упорядкування в логічній послідовності результатів навчання однієї або кількох освітніх галузей. Навчальні предмети та інтегровані курси вивчають за модельними навчальними програмами, які отримали гриф «Рекомендовано Міністерством освіти і науки України», або за навчальними програмами, створеними на основі відповідних модельних навчальних програм і затвердженими педагогічною радою, або навчальними програмами, які отримали гриф «Схвалено для використання в освітньому процесі». Вимоги до модельних навчальних і навчальних програм визначено в додатку 4 до цієї Типової освітньої програми.

У мовно-літературній освітній галузі реалізуються модифіковані інтегровані курси «Українська мова та читання» та «Мова та читання». Зміст і організація навчання передбачає використання адаптованих методів і засобів навчання, наочного і покрокового викладу матеріалу, а також посиленої підтримки педагогічного працівника для забезпечення засвоєння базових мовленнєвих умінь.

У математичній освітній галузі реалізується модифікований курс математики.

Модифікований інтегрований курс «Я досліджую світ» реалізується через поєднання результатів навчання таких освітніх галузей: мовно-літературна, математична, природнича, інформатична, соціальна і здоров'язбережувальна, громадянська та історична освітні галузі. Результати навчання природничої, інформатичної, соціальної і здоров'язбережувальної, громадянської та історичної освітніх галузей, відповідно до п. 28 Державного стандарту, реалізуються винятково в курсі «Я досліджую світ».

У технологічній освітній галузі реалізується модифікований практико-предметний курс технологій, який спрямовано на розвиток дрібної та загальної моторики, просторового орієнтування, координації рухів, а також на формування соціальних навичок і підтримку адаптації дітей у навчальному середовищі.

У мистецькій освітній галузі реалізується модифікований інтегрований курс мистецтва.

Освітня галузь фізична культура реалізується через навчальний предмет «Адаптивна фізична культура», який передбачає врахування особливостей фізичного та психомоторного розвитку здобувачів освіти з інтелектуальними труднощами. Уроки з фізичної культури, згідно із частиною п'ятою статті 26 Закону України «Про фізичну культуру і спорт», є обов'язковими і проводяться не менше трьох разів на тиждень, що відображено в Типовому навчальному плані для кожного класу. Години, передбачені для фізичної культури, не враховуються під час визначення гранично допустимого навчального навантаження здобувачів освіти.

Корекційно-розвиткова робота здійснюється як комплексна підтримка розвитку дитини з особливими освітніми потребами та передбачає систему заходів супроводження такої особи у процесі навчання, спрямованих на корекцію порушень шляхом розвитку особистості, її пізнавальної діяльності, емоційно-вольової сфери, мовлення тощо.

Організація комплексної підтримки розвитку дитини охоплює такі складники:

- для дітей з інтелектуальними труднощами, які потребують третього рівня підтримки в закладах освіти: соціально-побутове орієнтування та/або ритміка та/або комунікативно-мовленнєвий розвиток та /або руховий розвиток;
- дітей з інтелектуальними труднощами, які потребують четвертого, п'ятого рівня підтримки в закладах освіти: 1) пізнавальний розвиток, 2) комунікативно-мовленнєвий розвиток та/або альтернативна комунікація та/або психомоторний та сенсорний розвиток та/або логопедичні заняття, 3) соціально-побутове орієнтування, 4) руховий розвиток та/або ритміка.

Напрями корекційно-розвиткової роботи в межах кожного складника та кількість годин на кожен напрям заклад освіти визначає самостійно в межах діапазону годин, визначеного типовою освітньою програмою.

Освітні галузі	Навчальні предмети / інтегровані курси	Кількість годин на тиждень			
		1-й клас	2-й клас	3-й клас	4-й клас
1	2	3	4	5	6
МОВ	Українська мова та читання (модифікований інтегрований курс)	4	5	6	6
РМЛ	Мова та читання* (модифікований інтегрований курс)	4	3	2	2
МАО	Математика (модифікований курс)	4	4	4	4
МОВ	Я досліджую світ (модифікований інтегрований курс)	3	3	4	4
МАО					
ПРО					
СЗО					
ГЮ					
ІФО					
ТЕО	Технології (модифікований практико-предметний курс)	1	2	2	2
МИО	Мистецтво (модифікований інтегрований курс)	2	2	2	2
ФЮ	Адаптивна фізична культура	3	3	3	3
Корекційно-розвиткова робота:	Соціально-побутове орієнтування**	9	9	9	9
	Ритміка**				
	Комунікативно-мовленнєвий розвиток**				
	Руховий розвиток**				

1	2	3	4	5	6
	Пізнавальний розвиток***	2	2	2	2
	Комунікативно-мовленнєвий розвиток***	6	6	6	6
	Альтернативна комунікація***				
	Психомоторний та сенсорний розвиток***				
	Логопедичні заняття***				
	Соціально-побутове орієнтування***	2	2	2	2
	Руховий розвиток***	2	2	2	2
	Ритміка***				
Години навчального навантаження, що фінансуються з бюджету і призначені для перерозподілу між освітніми компонентами освітніх галузей, курсів за вибором, проєктної діяльності, проведення індивідуальних консультацій і групових занять, зокрема з подолання освітніх втрат		2	2	2	2
Загальнорічна кількість навчальних годин, що фінансуються з бюджету (без урахування поділу на групи)		23	24	25	25
Гранично допустиме тижневе навчальне навантаження здобувача освіти		20	21	22	22

* Назва інтегрованого курсу може бути уточнена відповідно до переліку модельних навчальних програм з указівкою на вибір певної мови національної меншини або корінного народу (див. Додаток 3).

** Для дітей з інтелектуальними труднощами, які потребують третього рівня підтримки в закладах освіти.

*** Для дітей з інтелектуальними труднощами, які потребують четвертого рівня підтримки в закладах освіти.

**Типовий навчальний план
для 1–4 класів з українською мовою навчання / мовою навчання корінного народу
та/або національної меншини спеціальних закладів загальної середньої освіти / спеціальних класів
закладів загальної середньої освіти для дітей з інтелектуальними труднощами,
які потребують п'ятого рівня підтримки в закладах освіти**

Пояснювальна записка

Сума годин на вивчення всіх освітніх галузей не повинна перевищувати загальнорічної кількості навчальних годин, що фінансуються з бюджету (без урахування поділу на групи), визначеної базовим навчальним планом початкової освіти, із дотриманням вимог гранично допустимого річного навчального навантаження.

У закладах загальної середньої освіти запроваджуються як галузеві, так і міжгалузеві інтегровані курси, формування змісту яких здійснюється шляхом упорядкування в логічній послідовності результатів навчання однієї або кількох освітніх галузей. Навчальні предмети та інтегровані курси вивчають за модельними навчальними програмами, які отримали гриф «Рекомендовано Міністерством освіти і науки України», або за навчальними програмами, створеними на основі відповідних модельних навчальних програм і затвердженими педагогічною радою, або навчальними програмами, які отримали гриф «Схвалено для використання в освітньому процесі». Вимоги до модельних навчальних і навчальних програм визначено в додатку 4 до цієї Типової освітньої програми.

Освітній процес для здобувачів освіти з помірними та тяжкими інтелектуальними порушеннями, які потребують п'ятого рівня підготовки, організовано з фокусом на розвиткове та життєво-орієнтоване навчання. З огляду на те, що учні цієї категорії не можуть опанувати повний обсяг результатів навчання, визначених для відповідних освітніх галузей, зміст навчання спрямовано на формування пріоритетних життєвих компетентностей через інтеграцію освітніх галузей у модифіковані інтегровані курси. Такий підхід забезпечує багаторазове відпрацювання вмінь у різних життєвих контекстах, сприяє генералізації навичок і системному повторенню, що є критично необхідним для учнів з інтелектуальними порушеннями, які потребують п'ятого рівня підтримки. Інтеграція галузей у різні курси дає учням змогу застосовувати одні й ті самі вміння у побуті, соціальній взаємодії, пізнанні довкілля та під час рухової активності.

З урахуванням зазначених особливостей система модифікованих інтегрованих курсів побудована відповідно до провідних сфер життєдіяльності дитини та спрямованих на формування пріоритетних життєвих компетентностей.

Модифікований інтегрований курс «Я і соціум» охоплює мовно-літературну (МОВ), громадянську та історичну (ГІО), соціальну і здоров'язбережувальну (СЗО) галузі. Курс спрямований на формування базових комунікативних умінь, соціальних навичок і правил безпечної поведінки у спільноті, що є критично необхідними для повсякденної взаємодії особи з інтелектуальними порушеннями в суспільстві. У межах мовно-літературної галузі розвиток читання і письма здійснюється на функціональному рівні та передбачає формування елементарних умінь розпізнавання знайомих символів, піктограм, глобального читання окремих слів і надписів, а також використання доступних графічних або альтернативних засобів комунікації.

Модифікований інтегрований курс «Я і світ» охоплює математичну (МАО), мовно-літературну (МОВ), природничу (ПРО), соціальну і здоров'язбережувальну (СЗО), громадянську та історичну (ГІО) галузі. Курс спрямований на формування функціональних академічних умінь як засобів орієнтації у навколишньому середовищі, соціальному просторі та повсякденному житті. У межах математичної галузі формуються елементарні навички співвіднесення кількості та предмета, розпізнавання простих математичних понять, орієнтації у послідовності подій та режимі дня тощо, що безпосередньо пов'язано з дотриманням правил безпеки, здоров'язбереження та соціальної поведінки. Інтеграція соціальної і здоров'язбережувальної галузі забезпечує усвідомлення безпечних дій у довкіллі, а громадянська та історична галузі – формування елементарних уявлень про життя в спільноті, правила співіснування та послідовність подій у часі. Така інтеграція освітніх галузей дозволяє особі з інтелектуальними порушеннями багаторазово відпрацьовувати одні й ті самі вміння у різних життєвих контекстах, що сприяє їх закріпленню, переносу та практичному застосуванню.

Модифікований інтегрований курс «Я у побуті» охоплює технологічну (ТЕО), інформатичну (ІФО), мистецьку (МІО) та соціальну і здоров'язбережувальну (СЗО) галузі. Курс спрямований на розвиток побутової автономії, самообслуговування, дрібної та загальної моторики, координації рухів, просторового орієнтування, сенсорної інтеграції та соціальних навичок, а також на безпечне користування побутовими приладами. Інтеграція СЗО забезпечує системне навчання правил безпеки у домашньому середовищі та підтримку адаптації дітей у навчальному та побутовому середовищах.

Модифікований інтегрований курс «Я і моє тіло» охоплює фізичну культуру (ФІО) та соціальну і здоров'язбережувальну (СЗО) галузі. Курс спрямований на формування цілісного образу власного тіла, розвиток великої

моторики, координації, просторового орієнтування та навичок безпечної рухової активності. Інтеграція СЗО забезпечує засвоєння правил безпеки під час руху та формування звички до здорового способу життя.

Уроки фізичної культури проводяться не менше трьох разів на тиждень, а години курсу не враховуються у граничне навчальне навантаження. Освітня галузь фізична культура реалізується через навчальний предмет «Адаптивна фізична культура», який передбачає врахування особливостей фізичного та психомоторного розвитку здобувачів освіти з інтелектуальними труднощами. Уроки з фізичної культури, згідно із частиною п'ятою статті 26 Закону України «Про фізичну культуру і спорт», є обов'язковими і проводяться не менше трьох разів на тиждень, що відображено в Типовому навчальному плані для кожного класу. Години, передбачені для фізичної культури, не враховуються під час визначення гранично допустимого навчального навантаження здобувачів освіти.

Корекційно-розвиткова робота здійснюється як комплексна підтримка розвитку дитини з особливими освітніми потребами та передбачає систему заходів супроводження такої особи у процесі навчання, спрямованих на корекцію порушень шляхом розвитку особистості, її пізнавальної діяльності, емоційно-вольової сфери, мовлення тощо.

Організація комплексної підтримки розвитку дитини охоплює такі складники: 1) пізнавальний розвиток, 2) комунікативно-мовленнєвий розвиток та/або альтернативна комунікація та/або психомоторний та сенсорний розвиток та/або логопедичні заняття, 3) соціально-побутове орієнтування, 4) руховий розвиток та/або ритміка.

Напрями корекційно-розвиткової роботи в межах кожного складника та кількість годин на кожен напрям заклад освіти визначає самостійно в межах діапазону годин, визначеного типовою освітньою програмою.

Освітні галузі	Навчальні предмети / інтегровані курси	Кількість годин на тиждень			
		1-й клас	2-й клас	3-й клас	4-й клас
1	2	3	4	5	6
МОВ	Я і соціум (модифікований інтегрований курс комунікації і соціальної взаємодії)	6	6	6	6
ГЮ					
СЗО					
МОВ	Я і світ (модифікований інтегрований курс академічних базових навичок)	6	7	7	7
МАО					
ПРО					

1	2	3	4	5	6
ГЮ	Я у побуті (модифікований інтегрований курс навичок самостійності та побутової автономії)	2	2	3	3
СЗО					
ТЕО					
ІФО					
СЗО					
МІО					
СЗО	Я і моє тіло (модифікований інтегрований курс адаптивної фізичної культури та здоров'язбереження)	3	3	3	3
ФІО					
Корекційно-розвиткова робота:	Комунікативно-мовленнєвий розвиток	6	6	6	6
	Альтернативна комунікація				
	Психомоторний та сенсорний розвиток				
	Логопедичні заняття				
	Пізнавальний розвиток	2	2	2	2
	Соціально-побутове орієнтування	2	2	2	2
	Руховий розвиток	2	2	2	2
	Ритміка				
Години навчального навантаження, що фінансуються з бюджету і призначені для перерозподілу між навчальними предметами / інтегрованими курсами освітніх галузей, курсів за вибором, проєктної діяльності, проведення індивідуальних консультацій і групових занять, зокрема з подолання освітніх втрат		3	3	3	3
Загальнорічна кількість навчальних годин, що фінансуються з бюджету (без урахування поділу на групи)		23	24	25	25
Гранично допустиме тижневе / річне навчальне навантаження здобувача освіти		20	21	22	22

**Типовий навчальний план
для 1–4 класів з навчанням українською мовою спеціальних закладів загальної середньої освіти /
спеціальних класів закладів загальної середньої освіти для дітей із соціоадаптаційними / соціокультурними
труднощами, які потребують другого–п'ятого рівня підтримки в закладах освіти**

Пояснювальна записка

Сума годин на вивчення всіх освітніх галузей не повинна перевищувати загальнорічної кількості навчальних годин, що фінансуються з бюджету (без урахування поділу на групи), визначеної базовим навчальним планом початкової освіти, із дотриманням вимог гранично допустимого річного навчального навантаження.

У закладах загальної середньої освіти запроваджуються як галузеві, так і міжгалузеві інтегровані курси, формування змісту яких здійснюється шляхом упорядкування в логічній послідовності результатів навчання однієї або кількох освітніх галузей. Навчальні предмети та інтегровані курси вивчають за модельними навчальними програмами, які отримали гриф «Рекомендовано Міністерством освіти і науки України», або за навчальними програмами, створеними на основі відповідних модельних навчальних програм і затвердженими педагогічною радою, або навчальними програмами, які отримали гриф «Схвалено для використання в освітньому процесі». Вимоги до модельних навчальних і навчальних програм визначено в додатку 4 до цієї Типової освітньої програми.

У мовно-літературній освітній галузі для 1–4 класів може бути обрано такі варіанти поєднання освітніх компонентів:
варіант 1 – українська мова та читання (інтегрований курс), іноземна мова;
варіант 2 – українська мова, читання, іноземна мова.

Розподіл годин навчального навантаження між предметами українська мова та читання здійснюється закладом освіти самостійно в межах визначеного типовим навчальним планом обсягу.

Інформатична освітня галузь у 1 класі реалізується в межах інтегрованого курсу «Я досліджую світ», а в 2–4 класах як окремий навчальний предмет.

Інтегрований курс «Я досліджую світ» реалізується через поєднання результатів навчання таких освітніх галузей для 1 класу: мовно-літературна, математична, природнича, технологічна, інформатична, соціальна і здоров'язбережувальна, громадянська та історична освітні галузі, для 2–4 класів: мовно-літературна, математична, природнича, технологічна,

соціальна і здоров'язбережувальна, громадянська та історична освітні галузі. Результати навчання природничої, технологічної, соціальної і здоров'язбережувальної, громадянської та історичної освітніх галузей відповідно до п. 28 Державного стандарту, реалізуються винятково в курсі «Я досліджую світ».

У мистецькій освітній галузі для 1–4 класів може бути обрано такі варіанти поєднання освітніх компонентів:

варіант 1 – мистецтво (інтегрований курс);

варіант 2 – образотворче мистецтво, музичне мистецтво.

Години, визначені в типовому навчальному плані для вивчення предметів освітніх галузей, курсів за вибором, проведення індивідуальних консультацій і групових занять, заклад освіти розподіляє самостійно і фіксує в навчальному плані.

Уроки з фізичної культури, згідно із частиною п'ятою статті 26 Закону України «Про фізичну культуру і спорт», є обов'язковими і проводяться не менше трьох разів на тиждень, що відображається в навчальному плані закладу освіти для кожного класу. Години, передбачені для фізичної культури, не враховують під час визначення гранично допустимого навчального навантаження.

Корекційно-розвиткова робота здійснюється як комплексна підтримка розвитку дитини з особливими освітніми потребами та передбачає систему заходів супроводження такої особи у процесі навчання, спрямованих на корекцію порушень шляхом розвитку особистості, її пізнавальної діяльності, емоційно-вольової сфери, мовлення тощо.

Організація комплексної підтримки розвитку дитини охоплює такі складники:

- для дітей із соціоадаптаційними/соціокультурними труднощами другого, третього рівня підтримки: 1) комунікативно-мовленнєвий розвиток та/або соціально-емоційний розвиток та/або сенсомоторний розвиток та саморегуляція та/або соціально-побутове орієнтування;

- для дітей із соціоадаптаційними/соціокультурними труднощами четвертого, п'ятого рівня підтримки: 1) комунікативно-мовленнєвий розвиток з логоритмікою та/або соціально-емоційний розвиток та/або сенсомоторний розвиток та саморегуляція та/або соціально-побутове орієнтування та/або альтернативна комунікація.

Напрями корекційно-розвиткової роботи в межах кожного складника та кількість годин на кожен напрям заклад освіти визначає самостійно в межах діапазону годин, визначеного типовою освітньою програмою.

Освітня галузь	Навчальні предмети / інтегровані курси	Кількість годин навчального навантаження			
		1-й клас	2-й клас	3-й клас	4-й клас
1	2	3	4	5	6
МОВ	Українська мова та читання (інтегрований курс)	7	7	7	7
	АБО				
	Українська мова				
	Читання				
ІНО	Іноземна мова	2	2	2	2
МАО	Математика	4	4	4	4
МОВ	Я досліджую світ (інтегрований курс)	4	4	4	4
МАО					
ПРО					
СЗО					
ГЮ					
ТЕО					
ІФО					
МИО	Інформатика	2	1	1	1
	Мистецтво (інтегрований курс)				
	АБО				
	Образотворче мистецтво				
МУО	Музичне мистецтво	2	2	2	2
ФЮ	Адаптивна фізична культура	3	3	3	3

1	2	3	4	5	6
Корекційно-розвиткова робота:	Комунікативно-мовленнєвий розвиток з логоритмікою*	12	12	12	12
	Соціально-емоційний розвиток*				
	Сенсомоторний розвиток та саморегуляція*				
	Соціально-побутове орієнтування*				
	Комунікативно-мовленнєвий розвиток з логоритмікою**	12	12	12	12
	Соціально-емоційний розвиток**				
	Сенсомоторний розвиток та саморегуляція**				
	Соціально-побутове орієнтування**				
	Альтернативна комунікація**				
Години навчального навантаження, що фінансуються з бюджету і призначені для перерозподілу між навчальними предметами / інтегрованими курсами освітніх галузей, курсів за вибором, проєктної діяльності, проведення індивідуальних консультацій і групових занять, зокрема з подолання освітніх втрат		1	1	2	2
Загальнорічна кількість навчальних годин, що фінансуються з бюджету (без урахування поділу на групи)		23	24	25	25
Гранично допустиме тижневе / річне навчальне навантаження здобувача освіти		20	21	22	22

* Для дітей із соціоадаптаційними/соціокультурними труднощами другого, третього рівня підтримки

** Для дітей із соціоадаптаційними/соціокультурними труднощами четвертого, п'ятого рівня підтримки

**Типовий навчальний план
для 1–4 класів з навчанням мовою корінного народу або національної меншини
спеціальних закладів загальної середньої освіти / спеціальних класів закладів загальної середньої освіти
для дітей з соціоадаптаційними / соціокультурними труднощами,
які потребують другого–п'ятого рівня підтримки в закладах освіти**

Пояснювальна записка

Сума годин на вивчення всіх освітніх галузей не повинна перевищувати загальнорічної кількості навчальних годин, що фінансуються з бюджету (без урахування поділу на групи), визначеної базовим навчальним планом початкової освіти, із дотриманням вимог гранично допустимого річного навчального навантаження.

У закладах загальної середньої освіти запроваджуються як галузеві, так і міжгалузеві інтегровані курси, формування змісту яких здійснюється шляхом упорядкування в логічній послідовності результатів навчання однієї або кількох освітніх галузей. Навчальні предмети та інтегровані курси вивчають за модельними навчальними програмами, які отримали гриф «Рекомендовано Міністерством освіти і науки України», або за навчальними програмами, створеними на основі відповідних модельних навчальних програм і затвердженими педагогічною радою, або навчальними програмами, які отримали гриф «Схвалено для використання в освітньому процесі». Вимоги до модельних навчальних і навчальних програм визначено в додатку 4 до цієї Типової освітньої програми.

У мовно-літературній освітній галузі для 1–4 класів може бути обрано такі варіанти поєднання освітніх компонентів:
варіант 1 – українська мова та читання для класів (груп) з навчанням мовою корінного народу або національної меншини (інтегрований курс), мова та читання (інтегрований курс), іноземна мова;

варіант 2 – українська мова для класів (груп) з навчанням мовою корінного народу або національної меншини, читання для класів (груп) з навчанням мовою корінного народу або національної меншини, мова та читання (інтегрований курс), іноземна мова.

Розподіл годин навчального навантаження між предметами українська мова та читання; між інтегрованим курсом мови та читання та іноземною мовою здійснюється закладом освіти самостійно в межах визначеного типовим навчальним планом обсягу.

Інформатична освітня галузь у 1 класі реалізується в межах інтегрованого курсу «Я досліджую світ», а в 2–4 класах як окремий навчальний предмет.

Інтегрований курс «Я досліджую світ» реалізується через поєднання результатів навчання таких освітніх галузей для 1 класу: мовно-літературна, математична, природнича, технологічна, інформатична, соціальна і здоров'язбережувальна, громадянська та історична освітні галузі, для 2–4 класів: мовно-літературна, математична, природнича, технологічна, соціальна і здоров'язбережувальна, громадянська та історична освітні галузі. Результати навчання природничої, технологічної, соціальної і здоров'язбережувальної, громадянської та історичної освітніх галузей відповідно до п. 28 Державного стандарту, реалізуються винятково в курсі «Я досліджую світ».

У мистецькій освітній галузі для 1–4 класів може бути обрано такі варіанти поєднання освітніх компонентів:

варіант 1 – мистецтво (інтегрований курс);

варіант 2 – образотворче мистецтво, музичне мистецтво.

Години, визначені в типовому навчальному плані для вивчення предметів освітніх галузей, курсів за вибором, проведення індивідуальних консультацій і групових занять, заклад освіти розподіляє самостійно і фіксує в навчальному плані.

Уроки з фізичної культури, згідно із частиною п'ятою статті 26 Закону України «Про фізичну культуру і спорт», є обов'язковими і проводяться не менше трьох разів на тиждень, що відображається в навчальному плані закладу освіти для кожного класу. Години, передбачені для фізичної культури, не враховують під час визначення гранично допустимого навчального навантаження.

Корекційно-розвиткова робота здійснюється як комплексна підтримка розвитку дитини з особливими освітніми потребами та передбачає систему заходів супроводження такої особи у процесі навчання, спрямованих на корекцію порушень шляхом розвитку особистості, її пізнавальної діяльності, емоційно-вольової сфери, мовлення тощо.

- для дітей із соціоадаптаційними/соціокультурними труднощами другого, третього рівня підтримки: 1) комунікативно-мовленнєвий розвиток та/або соціально-емоційний розвиток та/або сенсомоторний розвиток та саморегуляція та/або соціально-побутове орієнтування;

- для дітей із соціоадаптаційними/соціокультурними труднощами четвертого, п'ятого рівня підтримки: 1) комунікативно-мовленнєвий розвиток з логоритмікою та/або соціально-емоційний розвиток та/або сенсомоторний розвиток та саморегуляція та/або соціально-побутове орієнтування та/або альтернативна комунікація.

Напрями корекційно-розвиткової роботи в межах кожного складника та кількість годин на кожен напрям заклад освіти визначає самостійно в межах діапазону годин, визначеного типовою освітньою програмою.

Освітня галузь	Навчальні предмети / інтегровані курси	Кількість годин навчального навантаження			
		1-й клас	2-й клас	3-й клас	4-й клас
1	2	3	4	5	6
МОВ	Українська мова та читання для класів (груп) з навчанням мовою корінного народу або національної меншини (інтегрований курс)	4	5	6	6
	АБО				
	Українська мова для класів (груп) з навчанням мовою корінного народу або національної меншини				
	Читання для класів (груп) з навчанням мовою корінного народу або національної меншини				
РМЛ	Мова та читання* (інтегрований курс)	6	5	4	4
ІНО	Іноземна мова				
МАО	Математика	4	4	4	4
МОВ	Я досліджую світ (інтегрований курс)	4	4	4	4
МАО					
ПРО					
СЗО					

1	2	3	4	5	6
ГЮ	Інформатика		1	1	1
ТЕО					
ІФО					
МИО	Мистецтво (інтегрований курс)	2	2	2	2
	АБО				
	Музичне мистецтво				
	Образотворче мистецтво				
ФІО	Адаптивна фізична культура	3	3	3	3
Корекційно-розвиткова робота:	Комунікативно-мовленнєвий розвиток з логоритмікою**	12	12	12	12
	Соціально-емоційний розвиток**				
	Сенсомоторний розвиток та саморегуляція**				
	Соціально-побутове орієнтування**				
	Комунікативно-мовленнєвий розвиток з логоритмікою***	12	12	12	12
	Соціально-емоційний розвиток***				
	Сенсомоторний розвиток та саморегуляція***				
	Соціально-побутове орієнтування***				
	Альтернативна комунікація***				
Години навчального навантаження, що фінансуються з бюджету і призначені для перерозподілу між навчальними предметами / інтегрованими курсами освітніх		-	-	1	1

галузей, курсів за вибором, проєктної діяльності, проведення індивідуальних консультацій і групових занять, зокрема з подолання освітніх втрат				
Загальнорічна кількість навчальних годин, що фінансуються з бюджету (без урахування поділу на групи)	23	24	25	25
Гранично допустиме тижневе / річне навчальне навантаження здобувача освіти	20	21	22	22

* Назва інтегрованого курсу може бути уточнена відповідно до переліку модельних навчальних програм з указівкою на вибір певної мови національної меншини або корінного народу (див. Додаток 3).

** Для дітей із соціоадаптаційними/соціокультурними труднощами другого, третього рівня підтримки

*** Для дітей із соціоадаптаційними/соціокультурними труднощами четвертого, п'ятого рівня підтримки